

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Sak 14/1030

Vår ref.

14/03702-3

Deres ref.

Dato

10.09.2014

Høringsuttalelse: Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven

Innledning:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet legger i høringsnotat KMD ref. 14/1013 frem forslag til ny forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven.

Med forslaget gjennomfører man også den varslede deling av eksisterende konsekvensutredningsforskrift.

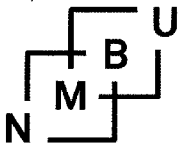
Forslaget legger til grunn en todeling. Todelingen innebærer en egen forskrift for planer etter plan- og bygningsloven og en egen forskrift som gjelder for planer og tiltak etter sektor- og særlovgivning. KMD forutsettes å ha ansvaret for førstnevnte forskrift, og KLD for sistnevnte.

Hovedårsaken til revideringen synes å være ESA's påpekninger om mangelfull implementering av EU-direktivene 2011/92/EU og 2001/42/EØF. I tillegg er det i høringsnotatet gitt uttrykk for at man foreslår flere forenklings- og forbedringstiltak i forskriften.

Vi vil i det følgende kommentere forskriftens enkelte bestemmelser, samt dens vedlegg og avslutte med noen generelle betraktninger.

Forskriftens § 1

Forslaget viderefører gjeldende § 1, men med enkelte redaksjonelle grep knyttet til den foreslåtte todelingen av regelverket om konsekvensutredninger. Bestemmelsen gir uttrykk for at formålet med konsekvensutredninger i forskriftens forstand er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir *tatt i betraktning*. I forslaget § 10 sies det at planmyndigheten ved

behandling *skal ta hensyn* til konsekvensutredningen og høringsuttalelsene til denne. Vi vil kommentere denne ulike ordbruken nærmere under våre kommentarer til § 10 nedenfor.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener departementet bør vurdere følgende:

- I lys av diskusjonen omkring forenkling og forbedring av forskriften, bør departementet vurdere på nytt om ikke beslutninger med hensyn til om konsekvensutredninger skal gjennomføres eller ikke skal være å anse som enkeltvedtak. Manglende konsekvensutredning vil slik Høyesterett formulerer seg i saken om Husebyskogen/Den amerikanske ambassade i de fleste tilfeller lett lede til ugyldige planvedtak etter normen i forvaltningsloven § 41. Det må anses som en fordel å rydde usikkerhet med hensyn til om konsekvensutredning skal gjennomføres eller ikke av veien så tidlig som mulig i en omfattende prosess. Dette kan trolig sikres på en bedre måte enn i dag, ved å gjøre beslutninger om konsekvensutredninger skal gjennomføres eller ikke til enkeltvedtak, som innen nærmere frist eventuelt må påklages.
- Vurdere ordlyden i § 1 opp mot ordlyden i § 10, se våre merknader til § 10.
- Det kunne trolig også vært presisert at den kunnskapen konsekvensutredninger gir om miljø og samfunn som man må sikre at hensyntas under forberedelsen av planer.

Forskriftens § 2

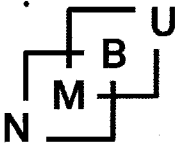
Forslaget er i det alt vesentligste en videreføring av gjeldende § 2. I lys av merknader/påpekninger fra ESA forslår departementet inntatt i § 2 at områdereguleringsplaner på mer enn 15 dekar som fastsetter rammer for senere detaljregulering av tiltak i vedlegg I og II alltid skal konsekvensutredes. Som følge av den foreslåtte deling i to forskrifter gjøres også her redaksjonelle grep.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

- Forslagets § 2 har fått en hensiktsmessig utforming, og er klargjørende hva gjelder områdereguleringsplaner.
- Formuleringene «retningslinjer for utbygging» og «områder til utbyggingsformål» er noe uklare og vil følgelig kunne skape rom for tolkning og feiltolkning i rettsanvendelsen. Vi forutsetter at begrepene blir klargjort i form av ny veileder.

Forskriftens § 3

Forslaget er i det alt vesentligste en videreføring av gjeldende § 3. I lys av merknader/påpekninger fra ESA forslår departementet inntatt i § 3 a at også områdereguleringsplaner på mindre enn 15 dekar som fastsetter rammer for senere

detaljregulering av tiltak i vedlegg I og II alltid skal vurderes etter § 3. Som følge av den foreslåtte deling i to forskrifter gjøres også her redaksjonelle grep.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

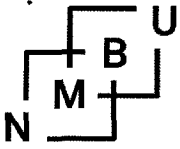
- Forslagets § 3 har fått en hensiktsmessig utforming, og er klargjørende hva gjelder områderegeringsplaner.

Forskriftens § 4

Forslaget er en videreføring av gjeldende § 5, da gjeldende § 4 er inntatt som vedlegg III til ny forskrift. Begrepet "vesentlige virkninger" er tydeliggjort som kriterium for vurderingen om en reguleringsplan er omfattet av konsekvensutredningsplikt eller ikke.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

- Forslaget § 4 første ledd pålegger, som tidligere, ansvarlig myndighet *tidligst mulig* å ta stilling til om en reguleringsplan som omfattes av § 3 kan få vesentlige virkninger. Dette etter de kriterier som er angitt i vedlegg III. Av hensyn til prosessen, partene i denne og effektivitet, mener vi departementet bør vurdere å oppstille en frist for ansvarlig myndighet til å ta stilling til spørsmålet. Dette gjerne betinget av en formell henvendelse fra forslagsstiller. Fristen kunne eksempelvis kobles opp mot gjennomført oppstartsmøte.
- Forslagets § 4 annet ledd, 1. setning er en gjentakelse av den generelle plikten tiltakshaver har etter § 1 til å vurdere om forskriften kommer til anvendelse, og fremstår slik bestemmelsen nå er formulert som noe overflødig. En gjentakelse ville gi større meningen om man for eksempel knyttet den opp mot en forutsetning for å holde oppstartsmøte etter 1. ledd.
- Vi stiller også spørsmål ved om endringene de facto vil medføre noen realitetsendringer med hensyn omfanget av KU-pliktige planer og tiltak. Formuleringene i vedlegg III synes å oppstille en meget lav terskel for når vedlegg II-tiltak skal underlegges KU-plikt. Blant annet skal det lite til å konstatere at det foreligger «konflikt med» de opplistede arealinteresser. Samtidig har dagens regler blitt praktisert slik at veldig få vedlegg II-tiltak har blitt pålagt KU-plikt. Selv om det er uenighet i forvaltningen med hensyn til om KU-plikt foreligger, vil beslutningsorganet kunne avgjøre dette med endelig virkning. Dermed risikerer man at selve realitetsvedtaket påklages eller at søksmål fremmes for domstolene. Etter vårt syn ville det ha vært langt mer ryddig og effektivt dersom beslutningen om en plan eller et tiltak er KU-pliktig ble truffet i form av et enkeltvedtak. Da kunne spørsmålet om KU-plikt bli avgjort med endelig virkning på et tidlig stadium av saksgangen.
- Forslag til ordlyd § 4:
Ansvarlig myndighet skal tidligst mulig ta stilling til om en reguleringsplan som

omfattes av § 3 kan få vesentlige virkninger, jf. vedlegg III. Forslagsstiller kan i oppstartsmøte kreve at ansvarlig myndighet innen 3 uker tar stilling. Krav forutsetter at forslagsstiller selv har gjort en vurdering av om planen kan få vesentlige virkninger jf. § 1 femte ledd.

Ansvarlig myndighet skal alltid ha tatt stilling til om konsekvensutredning skal gjennomføres, før oppstart av planarbeidet etter plan- og bygningsloven § 12-8.

Ved vurdering av om en reguleringsplan kan få vesentlige virkninger, skal ansvarlig myndighet ta utgangspunkt i opplysninger gitt av forslagstiller, og på ellers foreliggende kunnskap. Ansvarlig myndighet skal i nødvendig grad ta kontakt med berørte myndigheter for å avklare om kriteriene i vedlegg III kommer til anvendelse.

Dersom ansvarlig myndighet finner at planen kan få vesentlige virkninger, skal planen behandles etter forskriften.

Dersom ansvarlig myndighet finner at planen ikke vil få vesentlige virkninger skal dette fremgå av varsel og kunngjøring om oppstart av planarbeidet.

Ansvarlig myndighet skal, dersom krav om behandling etter forskriften er reist, men ikke tatt til følge, begrunne dette i forbindelse med utleggelse av planforslaget til offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven §§ 12-10 og 12-11.

Forskriftens § 5

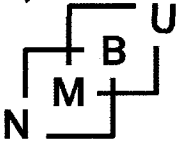
Forslaget er en videreføring av gjeldende § 6. Planer etter § 3 c), altså reguleringsplaner for tiltak etter vedlegg II er imidlertid i forslaget unntatt fra kravet om utarbeidelse av planprogram.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

Vi er usikre på hvilken effektiviseringseffekt forslaget vil medføre. Planprogram ble i sin tid innført nettopp fordi man anså et slikt program å ha en effektiviserende effekt på planposessen. Med presiseringen i andre ledd om redegjørelse for de problemstillinger som er viktige i det kommende planarbeidet, må man muligens kunne si at effektiviseringseffekten av forslaget til ny § 5 er minimal.

Forskriftens § 6

Forslaget er i det alt vesentligste en videreføring av gjeldende § 7. Forlaget legger til grunn at regionale og statlige myndigheter kun skal gi høringsuttalelser om hensyn innenfor eget ansvarsområde. Forslaget innfører også en plikt til utredning av minst to alternativer for linjetiltak. Videre foreslås det at planmyndigheten ikke kan avslutte saksbehandlingen ved å

unnlate å fastsette program for konsekvensutredning, når det er tale om statlige planinitiativ etter plan- og bygningsloven § 3-7.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

Forlaget til ny § 6 fremstår som fornuftig, og vi tiltrer de vurderinger departementet har lagt til grunn i høringsnotatet.

Forskriftens § 7

Forslaget inntar et krav om at konsekvensutredninger skal utføres av personer med relevant faglig kompetanse. Det foreslås videre innført krav til utarbeidelse av sammendrag av konsekvensutredningen.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

De foreslåtte endringer i bestemmelsen fremstår som fornuftige, og gir sammenheng med andre foreslåtte endringer. Likevel er det grunn til å påpeke at begrepet "relevant faglig kompetanse" ikke klart lar seg definere. Forslaget synes ikke å innebære noe krav om formalkompetanse, ei heller dokumentert kunnskap om regelverk og system for de som gjennomfører utredninger. Dette er en svakhet som trolig rammer både systemet i seg selv, samt de som skal gjennomføre utredninger. Det bør vurderes oppstilt krav som sikrer kompetansen til de som gjennomfører konsekvensutredninger, og muligens også kompetansen i forvaltningen, som skal påse at forskriftens og særlovenes krav oppfylles.

Kravet om at det skal utarbeides et sammendrag av konsekvensutredningen, fremmer utredningens tilgjengelighet for allmennheten, og vil kunne bidra til større grad av innspill og medvirkning fra innbyggerne. Et slikt krav samsvarer med krav i enkelte andre europeiske land, eksempelvis Tyskland.

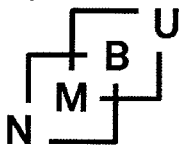
Vi foreslår følgende tilføyelse til § 7 andre ledd:

"Sammendraget skal presentere metodevalg, funn og vurderinger på en ikke-teknisk og allment forståelig måte."

Forskriftens § 8

Forslaget er med unntak av nytt tredje ledd en videreføring av gjeldende forskrifts § 10.

Det foreslås et nytt tredje ledd som skal sikre at data fra konsekvensutredninger lagres og gjøres tilgjengelig for senere bruk.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

Forlaget til ny § 6 fremstår som fornuftig, og vi tiltrer de vurderinger departementet har lagt til grunn i høringsnotatet.

Forskriftens § 9

Bestemmelsen er en ren videreføring av gjeldende § 11.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

Det synes ikke å være behov for å gjøre endringer i bestemmelsen.

Forskriftens § 10

Forslagets § 10 første ledd legger til grunn en endring i ordlyd, sammenlignet med dagens § 12. Departementet legger til grunn at endringen innebærer en skjerpelse.

På bakgrunn av kritikken fra ESA foreslås videre en plikt til å fastsette vilkår for å avklare og belyse og begrense negative virkninger av planen, og en tilgjengeliggjøring av disse.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

Bruken av begrepet "skal ta hensyn til" synes å være egnet til å skape misforståelser. Dette nærmest som en plikt til å fatte vedtak etter konsekvensutredningens konklusjoner. I departementets egen presisering av skjærpelsen ligger derimot kun en plikt til å gjøre rede for og vurdere konsekvensutredningen og uttalelsene til denne i saksfremlegget.

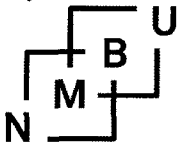
Vi foreslår følgende ordlyd i ny § 10 ledd.

"Planmyndigheten skal ved behandling av planen vise i hvilken grad konsekvensutredningen, og høringsuttalelsene til denne, er tatt hensyn til."

Øvrige endringer fremstår som fornuftige i lys av kritikken fra ESA, og hele formålet med regelverket om konsekvensutredninger.

Forskriftens § 11

Forslaget er en videreføring av dagens § 13. Kravet om at dokumentene skal gjøres tilgjengelig på internett fremstår som uproblematisk.

Forskriftens § 12

Forslaget er en videreføring av dagens § 14. Bestemmelsen om at vedkommende fagdepartement når det gjelder statlige tiltak kan bestemme samtidig høring av planprogram og konseptvalgsutredning fremstår som fornuftig.

Forskriftens § 13

Forslaget er en videreføring av dagens § 15.

Forskriftens § 14

Forslaget er en videreføring av dagens § 16.

Forskriftens § 15

Forslaget er i stor grad en videreføring av gjeldende § 18.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

De foreslåtte endringer fremstår som fornuftige.

Forskriftens § 16

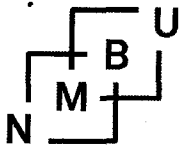
Forslaget er en videreføring av dagens § 19.

Planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes (vedlegg I)

Forslag til nytt vedlegg I er i det alt vesentligste en videreføring.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

Ettersom departementet i høringsnotatet gir uttrykk for at endring av reguleringsformål ikke omfattes av pkt. 22 i vedlegg I, mener vi dette bør komme til uttrykk i forskriftens ordlyd. Vi mener imidlertid at endring av reguleringsformål, eksempelvis det å gå fra 16000 m2 offentlig tjenesteyting til 16000 m2 industrianlegg burde medføre plikt til konsekvensutredning. Som alternativ kunne departementet fastholde at endring av reguleringsformål ikke omfattes av pkt. 22 såfremt endringen skjer innen 5 eller 10 år etter første vedtakelse.

Planer og tiltak som skal vurderes etter vedlegg III (vedlegg II)

Forslaget viderefører ikke størrelseskriterier i vedlegg II for planer etter plan- og bygningsloven. Bakgrunnen for dette er bl.a. ESA's kritikk av størrelseskriterier.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

Forslaget medfører en helt nødvendig endring i forskriften. Vi mener de størrelseskriterier forskriften tidligere har lagt til grunn klart har lagt til rette for en praktisering av forskriften som har vært i strid med EU-direktivene. Mange vedtatte planer er vurdert som ikke konsekvensutredningspliktige utelukkende sett hen til størrelseskriterier, dette har etter vårt syn resultert at planer som skulle vært konsekvensutredet ikke har blitt utredet.

I lys av dette bør departementet vurdere hvorledes departementet i forbindelse med utforming av overgangsbestemmelsen ser på gjennomføring av vedtatte planer som ikke er konsekvensutredet, dette muligens i strid med EU-direktivene. Særlig reiser dette spørsmålet seg i forbindelse med ekspropriasjon til gjennomføring av plan, som ikke er, men skulle vært konsekvensutredet. Vi mener departementet tar for lett på nevnte problemstilling i forslaget til overgangsbestemmelse.

Med unntak av pkt. 12 har vi derimot ingen særskilte merknader til de ulike punkter i vedlegg II.

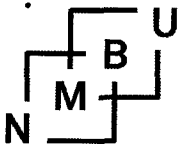
Pkt. 12

Etter vårt syn bør snøscooterløyper inntatt i planer inntas under pkt. 12 a) i vedlegg II. Vi er selvsagt klar over at de foreslåtte lov- og forskriftsendringer knyttet til lov om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag p.t. ikke er vedtatt, men det skulle likevel ikke være noe lovteknisk i veien for å innta snøscooterløyper i nærværende forskrift.

Reelle hensyn tilsier at snøscooterløyper for fornøyelsestraseer likestilles med hoppbakker, skiløyper, skiheiser med mer. Vi mener det gir liten mening å ha med eget punkt om skiløyper, men ikke snøscooterløyper, i forskriften. Særlig gjelder dette når man ser hen til hele formålet med lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

Klima- og miljødepartementet understreker i forslag til endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag og forskrift for motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, at det formelle hjemmelsgrunnlaget for kommunens saksbehandling av og vedtak om snøscooterløyper vil være motorferdselloven med tilhørende forskrift. Samtidig understreker departementet at plan- og bygningslovens prosessregler, som åpenbart også omfatter KU-forskriften, skal gjelde for saksbehandlingen.

Det er ikke gjort unntak for krav om konsekvensutredning i forslag til endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag og forskrift for motorkjøretøyer i utmark og på islagte

vassdrag, og det vil heller ikke på generelt grunnlag være anledning til å unnta arealplaner som legger til rette for snøscooterløyer fra forskrift om konsekvensutredning.

Planer som legger til rette for snøscooterløyper bør åpenbart vrderes opp mot forskrift om konsekvensutredning.

EU-direktiv 2011/92/EU av 13. desember 2011 annex II pkt. 12 (a) lyder(engelsk versjon):

(a) Ski runs, ski lifts and cable cars and associated developments

I forslaget til ny forskrift vedlegg II, pkt 12 bokstav a) er følgende ordlyd brukt:

a) Hoppbakker, skiløyper og skiheiser, taubaner og tilknyttet utbygging

Mulig plikt til å konsekvensutrede snøscooterløyper er ikke kommentert av Klima- og miljødepartementet, verken i forslag til endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag og forskrift for motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag eller i utkast til forskrift om miljøvurderinger av tiltak etter sektorlover, ei heller av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i høring av nærværende forskrift.

Vi legger til grunn at dette blir kommentert av departementene i det videre arbeidet og foreslår følgende ordlyd i Vedlegg II, pkt 12 bokstav a):

a) Hoppbakker, skiheiser, skiløyper, snøscooterløyper og liknende tilrettelegging og utbygging

Sett hen til den tilrettelegging/de tiltak som allerede i dag skal vurderes opp mot plikt til å konsekvensutrede fremstår det som saklig og logisk at også snøscooterløyper omfattes av forskriften vedlegg II, pkt. 12 bokstav a).

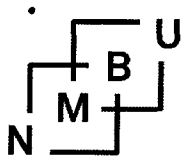
Rettslig sett kan man muligens ikke uten videre konkludere med at det å holde snøscooterløyper utenfor pkt. 12 bokstav a) vil være brudd på forpliktelser etter EU-direktivene. Det vil imidlertid ikke, slik vi ser det, være noe i veien for at man i Norge tilpasser ordlyden ”norske forhold”, og på denne måten opptrer lojalt mot intensjonene i direktivene og ordlyden i pbl. § 4-2.

Kriterier for vurdering av vesentlige virkninger (vedlegg III)

Forslaget viderefører § 4 i gjeldende forskrift, men med vesentlige endringsforslag og tillegg.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

Vi mener departementet gjør rett i å foreslå en videreføring av kriterier som utgangspunkt for vurderingen av vesentlige virkninger. Innføringen av et nytt andre ledd sikrer ivaretagelsen av ESA's kritikk og sikrer relevante vurderinger av om planer skal konsekvensutredes.

Vi har ikke særskilte kommentarer til de enkelte foreslåtte endringer hva gjelder kriterier.

Rammer for krav til innhold i konsekvensutredningen (vedlegg IV)

Forslaget er i det alt vesentligste en videreføring/presisering av gjeldende vedlegg III.

NMBU/Institutt for landskapsplanlegging mener:

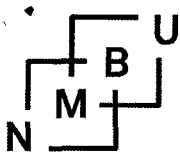
De presiseringer/endringer som foreslås er etter vårt syn fornuftige.

Vi stiller imidlertid spørsmål om kravet til utredning av kumulative virkninger er tilstrekkelig presist. I praksis hersker det stor usikkerhet med hensyn til hvor langt denne utredningsplikten rekker. Dette gjelder for det første spørsmålet om hva som faller inn under formuleringen planen eller tiltakets «influensområde». Enkelte planer kan både ha lokale, regionale og nasjonale virkninger alt etter hvor sjeldne, verdifulle og sårbare arealinteresser som blir berørt. For oss fremstår det imidlertid som uklart hvor langt utredningsplikten kan rekke rent geografisk. For det andre ligger det en usikkerhet i formuleringen «planlagte tiltak». Ofte vil det være uklarhet knyttet til spørsmålet om hvor langt et tiltak eller en plan må ha kommet i prosjekteringen før det omfattes av utredningsplikten. Spørsmålet er om fastsettelse av et bestemt skjæringspunkt med hensyn til hvilke fremtidige planer og tiltak som omfattes ville gjøre rettssituasjonen noe mer forutsigbar.

Oppsummering:

Departementets forslag er etter vår mening i det alt vesentligste en forbedring av dagens forskrift. Vi har ovenfor gitt noen innspill til det vi mener vil kunne være ytterligere forbedringer.

- Vi mener beslutninger om konsekvensutredninger skal gjennomføres eller ikke bør defineres som enkeltvedtak. Manglende konsekvensutredning vil dermed ikke i like stor grad henge over et senere planvedtak som mulig ugyldighetsgrunn.
- Rask avklaring vil også kunne bidra til at planmyndigheten i en tidligfase beslutter å se på andre alternativer enn det opprinnelig foreslåtte. Dette vil bidra til at planmyndigheten ikke havner på etterskudd med raskt å komme i gang med vurdering av alternative områder for utbygging, og fremstår i seg selv som mer effektivt enn dagens system. Vi er kjent med motargumentet, nemlig at enkelte vil påstå at å gjøre denne typen beslutninger til enkeltvedtak vil forsinke prosessen. Dersom man definerer prosessen som noe mer enn saksbehandlingen frem til å få et konkret areal omfattet av en arealplan, og ser på denne prosessen som det å skaffe tilveie tilstrekkelige arealer innenfor en kommune er vi imidlertid av den klare oppfatning at å definere denne typen beslutninger som enkeltvedtak ikke vil forsinke arealtilgangen i kommunene.

- Departements forslag medfører etter vårt syn ingen vesentlige forenklinger, eller vesentlig økt effektivitet. Bak kravet om KU, og forpliktelsene i EU-direktivene ligger ikke først og fremst et ønske om effektivitet, men kvalitet i planprosesser. Vi er av den oppfatning at forenklinger først og fremst må søkes i prosessen med avklaring om konsekvensutredning skal gjennomføres eller ikke, ikke forenklinger i selve utredningen. Dette bør ligge som en åpenbar premiss i det videre arbeidet i departementet. Veien frem til avklaring om konsekvensutredning skal gjennomføres bør være preget effektivitet, herunder frister og klare ansvarsforhold. Gjennomføring av konsekvensutredning bør være preget av grundighet og etterprøvbarehet, og resultere i et dokument egnet for en planprosess.
- Det er etter vårt syn også svært viktig at en gjennomført konsekvensutredning får en form som er egnet for høring, altså at den er ført i pennen på en måte som sikrer mulighet for allmennheten til å kommentere utredningen.
- Et mer prinsipielt spørsmål er om forslaget tar tilstrekkelig høyde for mulighetene for kvalitetssikring og kontroll. Beslutningstakere i en KU-prosess kan ha egeninteresse av utfallet. Dette kan få uheldige utslag blant annet ved vurderingen om en plan er KU-pliktig eller ikke, etter kriteriene i vedlegg III. Som nevnt gis man ikke klagerett på slike beslutninger, og muligheten for domstolskontroll er svært begrenset. Andre land, slik som Nederland og til dels Danmark og Sverige, gir bedre muligheter for uavhengig kontroll med de beslutninger som fattes. I Norge skjer det meste av prøvingen internt i forvaltningen, noe som kan bidra til å skape mistillit. Spørsmålet er dermed om departementet bør vurdere mulighetene for mer objektiv og uavhengig kontroll i KU-regimet.
- Generelt savner vi i høringsnotatet departementets syn på hvilken betydning manglende eller mangelfull konsekvensutredning bør ha for gyldigheten av et planvedtak på et mer generelt grunnlag. Vi mener den rettslige norm forvaltningsloven § 41 utgjør er overmoden for revisjon, eller rettere sagt, bør erstattes av en egen bestemmelse om virkningen av manglende og mangelfull utredning i plan- og bygningsloven. Dette spørsmålet er diskutert i boken Konsekvensutredninger – Rettsregler, praksis og samfunnsvirkninger, Universitetsforlaget 2014.

Ås, 10/9 2014

Inger-Lise Saglie
Inger-Lise Saglie
Instituttleder

Nikolai K. Winge
Førsteamanuensis i miljørett

Fredrik Holth
Dosent i juridiske fag